

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžk/47/2018
Identifikačné číslo spisu: 1016200677
Dátum vydania rozhodnutia: 30.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1016200677.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Igora Belka, v právnej veci žalobcu: Ing. O. T., G. Y. Č.. XXXX/XX, W. D. Ž.L., právne zastúpeného: Mgr. JUDr. Zoltán Perhács, PhD., advokát so sídlom Tichá 45, Bratislava, proti žalovanému (sťažovateľovi): Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. p: KM-OLVS-139/2015/OPK zo dňa 17. februára 2016, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/79/2016-72 zo dňa 19. septembra 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/79/2016-72 zo dňa 19. septembra 2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Personálnym rozkazom ministra vnútra Slovenskej republiky č. 254 zo dňa 04.11.2015 (ďalej aj len „personálny rozkaz“) bol žalobca podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 73/1998 Z. z.“) prepustený zo služobného pomeru v štátnej službe príslušníka Policajného zboru (ďalej aj len „PZ“). Služobný pomer žalobcu skončil podľa § 194 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z. dňom doručenia personálneho rozkazu. Proti personálnemu rozkazu podal žalobca rozklad, o ktorom rozhodol žalovaný rozhodnutím č. KM-OLVS-139/2015/OPK zo dňa 17.02.2016 (ďalej aj len „preskúmané rozhodnutie“) tak, že rozklad zamietol a personálny rozkaz potvrdil.

2. Preskúmané rozhodnutie vychádza zo skutočností, že žalobca dňa 04.03.2015 v čase výkonu služby v dobe od 18:30 hod. do dňa 05.03.2015 do 06:30 hod. ako veliteľ hliadky s členom hliadky a súčasne vodičom cestného vozidla ppráp. Mgr. V. U. v čase okolo 20:30 hod. v meste Nové Zámky na židovskom cintoríne iniciovali stretnutie s osobami M. W. a M. N.. Od uvedených osôb spoločne

vyžiadali úplatok v sume 2 000 eur za to, že nebudú postupovať v súlade so zákonom vo veci krádeže vlámaním do garáže na Bratislavskej ceste č. 2354 v meste Nové Zámky zo dňa 01.03.2015, o ktorej zistili, že sa jej dopustili M. W. a M. N. spolu s U. S.. Za účelom prevzatia predmetného úplatku si dohodli stretnutie pri odpočívadle na Dvorskej ceste dňa 04.03.2015 v čase o 24:00 hod. K stretnutiu na dohodnutom mieste došlo až dňa 05.03.2015 v čase o 00:30 hod. Po stretnutí na Dvorskej ceste odviezli M. W. na parkovisko zimného štadióna v Nových Zámkoch, kde ako úplatok od neho prijali finančnú hotovosť vo výške 1 450 eur a po prijatí úplatku spálili fotografie, o ktorých uviedli, že sú jediným usvedčujúcim dôkazom o ich krádeži. Po spálení fotografií poučili M. W., že ak by bol niektorý z nich predvolaný v tejto trestnej veci na výsluch, nemajú sa priznať ku krádeži, nakoľko už neexistujú žiadne dôkazy. Uvedeným konaním príslušníci PZ zatajili získané informácie o trestnej činnosti, zničili papier s fotografiami, ktoré pred páchatelmi vydávali za jediný dôkaz ich trestnej činnosti, marili získanie ďalších dôkazov a páchatelom trestnej činnosti prisľúbili zabezpečiť vyhnutie sa trestnému stíhaniu a za svoje konanie prijali ako úplatok finančnú hotovosť vo výške 1.450,- €, pričom počas výkonu služby minimálne dvakrát bezdôvodne opustili určenú územnú časť obvodu, o čom neinformovali stálu službu ani operačné stredisko.

3. V odôvodnení preskúmaného rozhodnutia žalovaný konštatoval, že z obsahu zadováženého spisového materiálu je preukázané, že žalobca sa dopustil protiprávneho konania zakladajúceho dôvod jeho prepustenia zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z., a to kumulatívnym splnením oboch podmienok, jednak podmienky porušenia služobnej prísahy a služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom ako aj podmienky, že jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Žalovaný mal za to, že prvostupňový orgán v konaní o prepustení žalobcu zo služobného pomeru postupoval a rozhodol v súlade so zákonom a vychádzal z riadne zisteného skutočného stavu veci. Úplne a spoľahlivo zistil skutkové okolnosti, ustálil skutkový stav a žalobcovi bez pochybností preukázal spáchanie protiprávneho konania, zakladajúceho dôvod jeho prepustenia zo služobného pomeru. Všetky dôkazy obsiahnuté v zadováženom administratívnom spise, ktoré považoval za postačujúce pre vydanie napadnutého rozhodnutia, prvostupňový orgán vykonal a vyhodnotil v súlade so zákonom, zhodnotil ich jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach bez ohľadu na to, či svedčia v prospech alebo v neprospech žalobcu a dospel k záveru, že zakladajú významné dôvody pre naplnenie skutkovej podstaty prepustenia podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z.

II.

Konanie na krajskom súde

4. Žalobca podal proti preskúmanému rozhodnutiu žalobu. Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 191 ods. 1 písm. d), e) a f) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) zrušil preskúmané rozhodnutie ako aj personálny rozkaz a vec vrátil sťažovateľovi na ďalšie konanie z nasledujúcich dôvodov:

- z rozhodnutia o prepustení zo služobného pomeru vyplýva, že žalovaný do konania zabezpečil okrem vymenovaných dôkazov, ktoré sa nachádzajú v administratívnom spise aj ďalší „dokumentačný materiál“, tento sa však v administratívnom spise nenachádza, ide len o tvrdenie správneho orgánu uvedeného v preskúmanom rozhodnutí, ktoré však správny orgán nijakým spôsobom nekonkretizuje, pričom však uvádza, že neznižuje informačnú hodnotu tohto materiálu.

- správnym orgánom uvedený „dokumentačný materiál“ nemožno za žiadnych okolností považovať za dôkazy a to preto, že § 238 zákona č.73/1998 Z. z. neobsahuje taxatívny a výlučný výpočet dôkazných prostriedkov avšak určuje všeobecné podmienky ktoré musí spĺňať akýkoľvek dôkazný prostriedok. Ide pri tom o dve podmienky - podmienku materiálnu (vecnú), ktorá si vyžaduje určitý spôsob individualizácie na konkrétny prípad a tou druhou je podmienka dôkaznej váhy a relevancie dôkazného prostriedku. „Dokumentačný materiál“ tak ako ho označil v preskúmanom rozhodnutí správny orgán však uvedené podmienky nespĺňa a preto nemá žiadnu dôkaznú hodnotu pokiaľ ide o preukázanie skutku ktorý je správnym orgánom označený za porušenie služobnej prísahy, alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom.

- v administratívnom spise sa nachádza len zápisnica o vypočutí vypočúvaných osôb - N., W., U. S. V. N., ktoré by malo preukazovať, že žalobca porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby oproti tvrdeniu žalobcu, že sa takéhoto konania nedopustil. Dôkazy, ktoré by preukazovali tvrdenia že sa žalobca konania ktoré sa mu kladú za vinu dopustil, súd v konaní ani v administratívnom spise nezistil. Žalovaný neuviedol žiadne konkrétne dôkazy z ktorých vychádzal a ktoré by hodnoverne preukazovali, že zo strany žalobcu skutočne došlo k porušeniu služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom. Súd si je vedomý, že protiprávne konanie ktoré by mohlo byť disciplinárnym deliktom môže zároveň naplniť skutkovú podstatu trestného činu alebo priestupku, alebo iného správneho deliktu, musí však byť v disciplinárnom konaní jednoznačne preukázané.

5. Krajský súd v Bratislave druhým výrokom zároveň zamietol návrh žalobcu na podanie návrhu Krajským súdom v Bratislave na začatie konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy SR v spojení s čl. 130 ods. 1 písm. d/ ústavy vo veci neústavnosti a nezákonnosti štátneho orgánu - inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a prerušenia konania do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky. Dôvodil tým, že nie sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia žalovaného v správnom konaní. Návrh žalobcu by podľa názoru súdu bol prípadne odôvodnený podľa uváženia súdu v trestnom konaní, kde by sa rozhodovalo o uznaní žalobcu za vinného zo spáchania skutkov, na základe vznesenia obvinenia vyšetrovateľa PZ odboru inšpekčnej služby Západ úradu inšpekčnej služby kontroly a inšpekčnej služby MV SR zo dňa 09.09.2015 pod ČVS: SKIS-95/OISZ/2015, navyše žalovaný vo svojom rozhodnutí neuvádza žiadne konkrétne dôkazy preukazujúce skutočnosť, že by žalobca porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby a dôkazy by boli získané Odborom inšpekčnej služby Ministerstva vnútra SR.

III.

Obsah kasačnej sťažnosti/stanoviská

A)

6. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu uvedeného v § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p., t. j. krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä uviedol, že:

- súd nesprávne vyhodnotil zabezpečené dôkazy, ktorými boli najmä výpovede osôb M. W., M. N., U. S. a V. N.V. Ide o všetkých priamych svedkov protiprávneho konania žalobcu a jeho kolegu. Všetky štyri zabezpečené výpovede sú nespochybniteľnými dôkazmi protiprávneho konania žalobcu a jeho kolegu. Podpornými dôkazmi, ktoré nadriadený v konaní zabezpečil, sú fotokópia záznamu o výkone služby č. p. ORPZ-NZ-OPP3-162-017/2015 zo dňa 04.03.2015, fotokópia knihy prevádzky dopravného prostriedku služobného cestného motorového vozidla VW Golf. D. XXXEZ, z ktorej je zrejmé, že vozidlo dňa 04.03.2015 viedol ppráp. Mgr. V. U.. Krajský súd nemal žiaden dôvod tieto dôkazy nevziať do úvahy.

- v personálnom rozkaze sú priamo vymenované dôkazy, ktoré sťažovateľ zabezpečil v konaní vlastnou činnosťou a tieto preukazujú protiprávne konanie žalobcu. Ďalej sťažovateľ v personálnom rozkaze konštatuje, aké ďalšie písomnosti boli do konania zabezpečené a sú súčasťou spisového materiálu, pričom tie hlavné vymenúva a zvyšné zahrnul pod označenie „ďalší dokumentačný materiál“. Nikdy netvrdil, že tento „dokumentačný materiál“ považuje za dôkazy v konaní, naopak, ide o materiál informatívneho charakteru.

- celé personálne konanie o prepustení žalobcu zo služobného pomeru príslušníka PZ bolo vykonané striktnie na základe príslušných ustanovení zákona a v plnom rozsahu bol dodržaný zákonný postup. V

predmetnom konaní nadriadený zabezpečil dôkazy v súlade s právnymi predpismi na základe vlastného šetrenia zákonným spôsobom. Pri zabezpečovaní a hodnotení dôkazov vychádzal z § 233 a § 238 zákona č. 73/1998 Z. z. a dôkladne posúdil všetky rozhodné okolnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech alebo neprospech žalobcu (§ 233 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z. z.). Po dôslednom vyhodnotení zabezpečených dôkazov bolo správne konštatované protiprávne konanie žalobcu, ktoré je nezlučiteľné s postavením príslušníka PZ. Rozhodnutie o prepustení žalobcu bolo vydané v súlade s § 241 zákona č. 73/1998 Z.z. a obsahuje všetky ním vyžadované náležitosti. Prvostupňový orgán ako i odvolací orgán v odôvodnení uviedli všetky potrebné skutočnosti preukazujúce protiprávne konanie žalobcu ako aj zdôvodnenie naplnenia podmienok prepustenia zo služobného pomeru v zmysle § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z.

- obe správne rozhodnutia boli vydané v súlade s právnymi predpismi na základe presne a úplne zisteného skutočného stavu veci a v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona.

7. Z uvedených dôvodov navrhol, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Záverom sťažovateľ požiadal o odklad vykonateľnosti rozsudku krajského súdu.

B)

8. Žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti najmä uviedol, že:

- postup krajského súdu bol zákonný a dôvody uvádzané sťažovateľom v kasačnej sťažnosti nemožno akceptovať. Stotožnil sa s názorom krajského súdu, že sťažovateľ nezabezpečil dôkazy, ktoré by preukazovali tvrdenia, že sa dopustil konania, ktoré sa mu kladie za vinu. Sťažovateľ neuviedol žiadne konkrétne dôkazy, z ktorých vychádzal a ktoré by hodnoverne preukazovali, že z jeho strany došlo k porušeniu služobnej prisahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom.

- nad rámec rozsudku krajského súdu pre spresnenie, fakt, že zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci, potvrdil aj sťažovateľ v kasačnej sťažnosti, keď sa odvolával na neprávoplatný rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Banskej Bystrici sp. zn. BB-4T/12/2017, resp. na trestné konanie, v rámci ktorého bolo vykonané rozsiahle dokazovanie a boli vypočutí aj ďalší svedkovia. Inak povedané, sťažovateľ sám priznal, že v administratívnom konaní nevykonal dostatočné dokazovanie.

- s poukazom na tvrdenie sťažovateľa, ktorý uviedol, že mal k dispozícii iba výpovede osôb - W., N., S., N., ale výpovede ďalších svedkov, ktoré mal k dispozícii špecializovaný trestný súd, v personálnom konaní zabezpečené neboli, pretože podľa názoru sťažovateľa nebol žiadny zo svedkov priamym svedkom protiprávneho konania policajtov. Toto tvrdenie považoval za účelové, nakoľko ak by tieto výpovede neboli dôležité pre náležité zisťovanie skutkového stavu veci, špecializovaný trestný súd by týchto svedkov nepredvolal ani nevypočul.

- z formulácií sťažovateľa, že „mal k dispozícii“ výpovede osôb a „zabezpečil“ zápisnice osôb (M. W., M. N., V. N. a U. S.) vyplýva, že v podstate nevykonal žiadne vlastné dokazovanie a tieto zápisnice len „prebral“ z trestného konania do administratívneho konania.

- v dôsledku nesprávneho postupu sťažovateľa došlo aj k porušeniu zásady rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania, ktoré sú inherentnou súčasťou spravodlivého procesu. „Ďalší dokumentačný materiál“, ktorý tvoril podklad pre rozhodovanie v administratívnom konaní, sa nenachádza v administratívnom spise a nemožno ho považovať za dôkazný prostriedok, pretože nespĺňa podmienky, ktoré musí spĺňať akýkoľvek dôkazný prostriedok.

9. K návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe žalobca uviedol, že v prípade realizácie krajským súdom preskúmaných rozhodnutí nehrozí žiadna závažná ujma, resp. nenapraviteľný následok. Sťažovateľ nepreukázal existenciu skutočností rozhodujúcich pre postup podľa § 185 S.s.p.

10. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

IV.

Právny názor Najvyššieho súdu

11. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podala oprávnená osoba včas (§ 443 ods. 2 písm. a/ S.s.p.) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 S.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyseľne (§ 464 v spojení s § 139 ods. 4 S.s.p.) dospel k záveru o potrebe zrušenia rozhodnutia krajského súdu a vrátenia veci súdu na ďalšie konanie. Takto kasačný súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30. júla 2019 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z., občan pri vzniku služobného pomeru policajta skladá služobnú prísahu, ktorá znie:

"Sľubujem vernosť Slovenskej republike. Budem čestný, statočný a disciplinovaný. Svoje sily a schopnosti vynaložím na to, aby som chránil práva občanov, ich bezpečnosť a verejný poriadok, a to aj s nasadením vlastného života. Budem sa riadiť ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi. Tak prisahám!".

Podľa § 47 zákona č. 73/1998 Z. z., služobná disciplína policajtov spočíva v dôslednom plnení povinností ustanovených ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi, ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, služobnou prísahou, rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených.

Podľa § 48 ods. 3 písm. a), b), f), g), h) zákona č. 73/1998 Z. z., policajt je povinný plniť svedomite úlohy, ktoré sú mu uložené ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj úlohy uložené rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených, ak bol s nimi riadne oboznámený; vykonávať štátnu službu osobne, riadne a včas; zdržať sa konania, ktoré by mohlo viesť k stretu dôležitého záujmu štátnej služby s osobnými záujmami, najmä nezneužívať informácie získané v súvislosti s výkonom služby na vlastný prospech alebo na prospech iného; v štátnej službe i mimo štátnej služby zdržať sa konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť Policajného zboru alebo ohroziť dôveru v tento zbor; dodržiavať služobnú disciplínu.

Podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z., policajt sa prepustí zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

V zmysle § 192 ods. 5 zákona č. 73/1998 Z. z., o prepustení policajta z dôvodov uvedených v § 192 ods. 1 písm. d) až g) možno rozhodnúť len do dvoch mesiacov odo dňa, keď nadriadený zistil dôvod prepustenia, najneskôr však do jedného roka aj doručiť (znenie ustanovenia zákona účinné do 31.12.2015).

Podľa § 262 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z. z., posledný deň lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak taký deň v mesiaci nie je, prípadne posledný deň lehoty je posledný deň v mesiaci. Polovicou mesiaca sa rozumie 15 dní.

Podľa § 233 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z., oprávnený orgán postupuje pred vydaním rozhodnutia tak, aby bol presne a úplne zistený skutočný stav veci; na ten účel je povinný obstarat' si na rozhodnutie potrebné podklady.

Podľa § 241 ods. 1,2, 3, 4 zákona č. 73/1998 Z. z., rozhodnutie musí byť v súlade s právnymi predpismi, musí vychádzať zo skutočného stavu veci a obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní. V písomnom vyhotovení rozhodnutia sa tiež uvedie, kto rozhodnutie vydal, dátum vydania rozhodnutia a označenie policajta. Rozhodnutie musí byť podpísané s uvedením hodnosti, mena, priezviska a funkcie toho, kto ho vydal, opatrené odtlačkom pečiatky so štátnym znakom a oznámené účastníkovi konania vyhlásením alebo doručením. Ak totožnosť príslušníka Slovenskej informačnej služby alebo toho, kto rozhodnutie vydal, má zostať utajená, v rozhodnutí sa jeho meno a priezvisko neuvádza; táto osoba sa v rozhodnutí označí iným vhodným spôsobom. Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovení právneho predpisu, podľa ktorého bolo rozhodnuté. Ak sa v rozhodnutí ukladá povinnosť na plnenie, ustanoví sa pre ňu rozsah plnenia a lehota. V odôvodnení rozhodnutia sa uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený oprávnený orgán pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodoval. Poučenie o odvolaní obsahuje údaj, či je rozhodnutie konečné alebo či sa možno proti nemu odvolať, v akej lehote a u ktorého oprávneného orgánu.

Oprávnený orgán posudzuje rovnako dôkladne všetky rozhodné okolnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania .

Podľa § 238 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z.,

1/ za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

2/ dôkazom sú najmä výpovede, vyjadrenia osôb vrátane účastníkov konania, odborné posudky, znalecké posudky, správy, vyjadrenia a potvrdenia orgánov a organizácií, listiny, veci a obhliadka.

3/ účastník konania je oprávnený navrhovať na podporu svojich tvrdení dôkazy.

4/ oprávnený orgán hodnotí dôkazy podľa vlastnej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

Podľa § 462 ods. 1 S.s.p., ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie alebo konanie zastaví, prípadne vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

Podľa § 467 ods.3 S.s.p., ak kasačný súd zruší rozhodnutie krajského súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania.

12. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti namietal, že súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a nesprávne vyhodnotil zabezpečené dôkazy. Mal za to, že obe správne rozhodnutia boli vydané v súlade s právnymi predpismi na základe presne a úplne zisteného skutočného stavu veci a v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona. Vzhľadom na uvedené podstatnou otázkou vo veci bolo posúdenie, či si správne orgány zabezpečili dostatok dôkazov na vyvodenie záveru o existencii zákonného dôvodu na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru príslušníka PZ podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z.

13. Kasačný súd primárne poukazuje na to, že zákonná úprava služobného pomeru príslušníkov ozbrojených zborov poskytuje príslušníkom v služobnom pomere nižšiu mieru ochrany než je to u zamestnancov v pracovnom pomere a kladie na nich vyššie nároky a požiadavky na čestnosť a rešpektovanie zákona. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku zo dňa 26.11.2002, sp. zn. 4SŽ/118/02 (publikovaný v Zbierke rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č. R 36/2004) uviedol, že služobná prísaha nie je prázdnu proklamáciou určenou k obradným efektom ceremoniálu slávnostného prijatia občana do policajného zboru, ale skutočným potvrdením záväzku. Zložením sľubu sa občan stáva príslušníkom policajného zboru, kategórie osôb, ktorých konanie, ktoré je v rozpore s právnymi predpismi, bude pre služobné pomery posudzované cez prizmu tohto sľubu. Takýto výnimočne zodpovedný prístup policajta k rešpektovaniu predpisov vyplýva z jeho účasti na plnení funkcií štátu. Funkciu štátu plní policajt za odmenu a s tým súvisiace nadštandardné sociálne, dôchodkové, zdravotné zabezpečenie. Prirodzeným je očakávanie, že policajti pri svojom postavení budú

príkladne rešpektovať zákony štátu nielen v rámci služby, ale aj mimo nej, ako sa k tomu zaviazali.

14. Z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napríklad 5SŽ/92/97, 4SŽ/185/2000, 6SŽ/13/2001, SŽ-o-NS/23/2003, SŽ-o-NS/53/2003, 4SŽ/143/2002, 7SŽ/107/2001, 7SŽ/86/2002, 2SŽo/156/2008, 2SŽ-o-KS/48/2005) ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky (napríklad III. ÚS 366/06, III. ÚS 263/06, III. ÚS 345/05) vyplýva, že v konaní o prepustenie policajta zo služobného pomeru nie je služobný orgán viazaný ustanoveniami Trestného poriadku a navyše v tomto konaní ani neplatí zásada prezumpcie neviny. Účelom konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o prepustení žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru nie je otázka jeho viny alebo neviny, ale len otázka, či sú splnené zákonné predpoklady na prepustenie policajta zo služobného pomeru podľa zákona č. 73/1998 Z. z. Súd teda v personálnych veciach príslušníkov Policajného zboru nie je viazaný rozhodnutím príslušného orgánu o tom, či bol spáchaný trestný čin alebo priestupok. Sankciu za porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti nie je možné stotožňovať s trestnoprávnou zodpovednosťou a sankciou. Zákonné predpoklady prepustenia musia byť splnené v čase rozhodovania o prepustení a nie sú závislé od výsledku prípadného trestného konania, keďže porušenie služobnej prísahy, resp. služobnej povinnosti nemusí nutne dosahovať intenzitu trestného činu.

15. Súd taktiež dáva do pozornosti ustanovenie § 247 <.a zákona č. 73/1998 Z.z. <. v ktorom je zakotvené, že na konanie podľa tohto zákona sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, t. j. zákon č. 71/1967 Zb. <. o správnom konaní (ďalej len „Správny poriadok“) okrem výkonu rozhodnutia. Predmetný zákon má osobitnú procesnú úpravu. V ustanovení § 238 ods. 4 <. cit. zákona je stanovené, že oprávnený orgán hodnotí dôkazy podľa vlastnej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Ide o identickú úpravu ako je obsiahnutá v ustanovení § 34 ods. 5 <. Správneho poriadku. Pri hodnotení dôkazov oprávnený orgán hodnotí procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Dokazovanie je ovládané tzv. zásadou voľného hodnotenia dôkazov. Ak je rozhodnutie vydané na základe správneho uváženia, preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Posúdenie účelnosti a vhodnosti rozhodnutia však nepatrí do pôsobnosti súdu. Napriek tomu že v konaní o prepustení zo služobného pomeru nejde o posudzovanie spáchania trestného činu, ale o zistenie porušenia služobnej prísahy a toto konanie nezávisí ani od výsledku trestného konania, ak sú pre účely takéhoto konania využité dôkazy z trestného konania, tieto podliehajú hodnoteniu v zmysle § 238 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z.z.

16. Kasačný súd má za to, že preskúmané rozhodnutie ako aj personálny rozkaz, boli vydané v súlade so zákonom, správny orgán pri hodnotení dôkazov vo veci žalobcu postupoval podľa tzv. zásady voľného hodnotenia dôkazov, v odôvodnení rozhodnutia sťažovateľ uviedol, ktoré skutočnosti boli podkladom pre rozhodnutie a akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodol (§ 241 ods. 2 a 3 zákona č. 73/1998 Z. z.). S poukazom na vyššie citovaný § 192 ods. 5 zákona č. 73/1998 Z. z. je zrejmé, že sťažovateľ bol pri vykonávaní dokazovania limitovaný subjektívnou lehotou na rozhodnutie, a teda v rámci tejto krátkej lehoty nemal dostatok času na zabezpečenie toľkých výpovedí ako v trestnom konaní. Navyše, výpovede ďalších svedkov, ktoré nemali správne orgány k dispozícii v personálnom konaní o prepustení žalobcu zo služobného pomeru, nie sú v rozpore s výpoveďami svedkov zabezpečenými v personálnom konaní a títo ďalší svedkovia neboli ani priamymi svedkami. Súd konštatuje, že správne orgány oboch stupňov si zadovážili dostatok objektívnych podkladov preukazujúcich protiprávne konanie žalobcu, aj s poukazom na to, že v personálnom rozkaze ako aj v bode 68 rozsudku krajského súdu sú priamo vymenované dôkazy, ktoré správne orgány zabezpečili v personálnom konaní vlastným šetrením a tieto považuje kasačný súd za dostatočné.

17. V ďalšom považuje súd za nevyhnutné uviesť, že v konaní pred správnym orgánom ani v súdnom konaní nebol zo strany žalobcu predložený žiaden dôkazný prostriedok, ktorý by spochybnil skutkový stav zistený správnym orgánom a ktorý vyplýval z výpovedí M. W., M. N., U. S. a V. N. zaznamenaných v zápisniciach o ich výsluchu. Títo svedkovia vypovedali zhodne a ako uviedol aj Špecializovaný trestný súd v Banskej Bystrici v rozsudku sp. zn. BB- 4T/12/2017 zo dňa 02.10.2017, títo svedkovia „bez podstatných rozporov popisovali detaily, ktoré by nemohli uvádzať, keby ich

neprežili“. Za rozhodujúce dôkazy preukazujúce naplnenie skutkovej podstaty ustanovenej v § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. považovali správne orgány výpovede dvoch priamych svedkov - M. W. a M. N., ktorí bezprostredne videli protiprávne konanie žalobcu a jeho kolegu, konkrétne M. W. žiadanie a prijímanie úplatku a M. N. žiadanie úplatku. M. W. tiež stotožnil deň protiprávneho konania žalobcu a obaja jednoznačne spoznali číslo služobného motorového vozidla. Zistený skutkový stav podporili aj výpovede dvoch nepriamych svedkov - U.Š. S. a V. N..

18. Kasačný súd dodáva, že administratívne (správne) konanie je podstatne neformálnejšie ako trestné konanie a riadi sa inými právnymi predpismi, a teda aj v rámci dokazovania môže správnym orgánom na rozdiel od orgánov činných v trestnom konaní, resp. súdov v trestnom konaní, postačovať iný okruh dôkazov na vyvodenie administratívnej, resp. trestnoprávnej zodpovednosti. Nie je možné súhlasiť s názorom, že ak Špecializovaný trestný súd v Banskej Bystrici doplnil dokazovanie o výsluch ďalších svedkov, táto skutočnosť automaticky zakladá nezákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného ako aj personálneho rozkazu.

19. V zákone o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície zákonodarca nedefinuje, čo pokladá za porušenie prísahy alebo zvlášť závažné porušenie služobnej povinnosti, z ktorých dôvodov uvedené ustanovenie je možné považovať za právnu normu s relatívne neurčitou (abstraktnou) hypotézou, teda patrí k právnym normám, ktorých hypotéza nie je určená priamo právnym predpisom a ktoré tak prenechali správny orgán príslušnému na konanie, aby podľa vlastnej úvahy v každom jednotlivom prípade sám vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého vopred neobmedzeného okruhu konkrétnych okolností. Pri posúdení porušenia prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom zákon nevymedzuje, z akých hľadísk mal správny orgán vychádzať, teda vymedzenie hypotézy právnej normy závisí v každom konkrétnom prípade od úvahy správneho orgánu, ktorý tak môže pri skúmaní intenzity preukázaného porušenia služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti prihliadnuť na osobu policajta (jeho doterajšie hodnotenia), na funkciu, ktorú zastával, na jeho doterajší postoj pri plnení pracovných úloh, na čas a situáciu, za ktorej došlo k porušeniu služobnej povinnosti, na preukázanú mieru zavinenia, na spôsob a intenzitu porušenia konkrétnych povinností, na dôsledky. Zákon tu síce ponechal širokú možnosť uváženia v prípade rozhodnutia o prepustení z pomeru príslušníka policajného zboru pre porušenie prísahy alebo zvlášť hrubé porušenie služobnej povinnosti, avšak táto úvaha musí zodpovedať zisteným skutkovým okolnostiam a musí mať oporu vo vykonanom dokazovaní a musí byť logickým vyústením riadneho hodnotenia skutkových zistení.

20. Vzhľadom na úlohu a postavenie príslušníkov Policajného zboru je nevyhnutné vyžadovať, aby títo príslušníci ozbrojeného zboru, ktorí sú akousi „predĺženou rukou štátu“ dôsledne dodržiavali právne predpisy a plnili svoje povinnosti. Konanie žalobcu možno oprávnene hodnotiť ako zvlášť hrubé porušenie služobnej prísahy a takáto skutočnosť je javom absolútne nežiadúcim, znemožňujúcim plnenie úlohy príslušníka ZVJS, diskreditujúcim tak konkrétneho príslušníka ako aj celý zbor nielen v očiach osôb, s ktorými prichádza do styku pri výkone služby, ale aj celej verejnosti, čo je nepochybne ujma spôsobená policajnému zboru. Preto bolo v rámci správnej úvahy toto porušenie zákonnej povinnosti a služobnej prísahy vyhodnotených tak, že ponechanie žalobcu v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

21. Vo svetle vyššie uvedeného kasačný súd dospel k názoru, že personálny rozkaz ako aj napadnuté rozhodnutie žalovaného obsahuje všetky zákonom stanovené formálne i obsahové náležitosti a vydal ho orgán na to príslušný, pričom postupoval v medziach zákonom stanoveného postupu. Kasačný súd sa v právne relevantných častiach stotožnil s argumentáciou sťažovateľa obsiahnutou v ním podanej kasačnej sťažnosti, ktorá bola obdobná ako odôvodnenie žalobou napadnutého rozhodnutia. Sťažovateľ pre potreby vyslovených záverov dostatočne zistil skutkový stav veci a tento po právnej stránke správne posúdil. Svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil, pričom sa vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu uvedenými v rozklade. Žalobca v rozklade proti personálnemu rozkazu nenavrhol vykonať dôkazy, ktorými by preukazoval, že sa skutok nestal. Čo sa týka konštatovania krajského súdu, že „dokumentačný materiál“ nemožno považovať za dôkazy, k tomu súd poznamenáva, že tento

dokumentačný materiál nebol ani samotným sťažovateľom v rozhodnutí zaradený medzi dôkazy, išlo len o všeobecné označenie ďalších listín informatívneho charakteru zabezpečených do konania.

22. Sťažovateľ navrhoval priznať kasačnej sťažnosti odkladný účinok. Súd v tejto súvislosti poukazuje na znenie § 447 ods. 2 S.s.p., z ktorého vyplýva, že odkladný účinok kasačnej sťažnosti trvá do právoplatného rozhodnutia kasačného súdu o kasačnej sťažnosti. Z tohto dôvodu už nebolo v súlade so zásadou hospodárnosti potrebné rozhodovať o návrhu na priznanie odkladného účinku v rozhodnutí o veci samej.

23. Kasačný súd s ohľadom na uvedené skutočnosti napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 462 ods. 1 S.s.p. Úlohou krajského súdu v ďalšom konaní bude preskúmať zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného ako aj personálny rozkaz a rozhodnúť v súlade s vyššie uvedeným právnym názorom kasačného súdu. V novom rozhodnutí vo veci krajský súd znovu rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 S.s.p.).

24. Záverom kasačný súd dodáva, že napriek tomu, že konanie o personálnych veciach príslušníkov PZ nie je podmienené výsledkom trestného konania, pozornosti súdu neuniklo, že spáchanie skutku, pre ktorý bol žalobca prepustený zo služobného pomeru príslušníka PZ, potvrdil aj Špecializovaný trestný súd v Banskej Bystrici v rozsudku sp. zn. BB- 4T/12/2017 zo dňa 02.10.2017.

25. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.